

4. Івасів Г. Р. Діагностика ефективності функціонування торговельного підприємства [Електроний ресурс]. – Електроні текстові дані (97 Кб). – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnlitu/19_1/94_lwasiw_19_1.pdf>.

Гринів Л.В., Передерко В.П.

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Вступ. Належний рівень розвитку готельного господарства сприяє поживленню усіх суспільно-економічних контактів та зв'язків, посилює економічний потенціал, піднімає рейтинг держави, окремих її регіонів у світовому співтоваристві. Готелі можна вважати найважливішим елементом інфраструктури туристичного бізнесу, а туризм – основним з напрямків реалізації готельних послуг. Враховуючи географічне розташування Івано-Франківської області, підвищення ефективності туристичної галузі є пріоритетним напрямком розвитку економіки області, а готельний бізнес – невід'ємною частиною туристичної індустрії.

Постановка завдання. Територіальне поєднання природних, рекреаційних і бальнеологічних ресурсів Карпат дозволяє в перспективі сформувати рекреаційно-туристичні суперсистеми, кожна з яких може базуватись на місцевих природних умовах та лікувальних ресурсах, тобто саме туристична галузь має всі передумови стати стратегічною галуззю розвитку краю. Однак для ефективного її використання, створення потужного туристичного господарства необхідно забезпечити високий рівень управління готельним потенціалом туристичної галузі та провести адекватну його оцінку. Саме необхідність покращення управління конкурентним потенціалом готельного господарства туристичної галузі регіону підтверджує актуальність теми дослідження і першочерговість вирішення цієї проблеми.

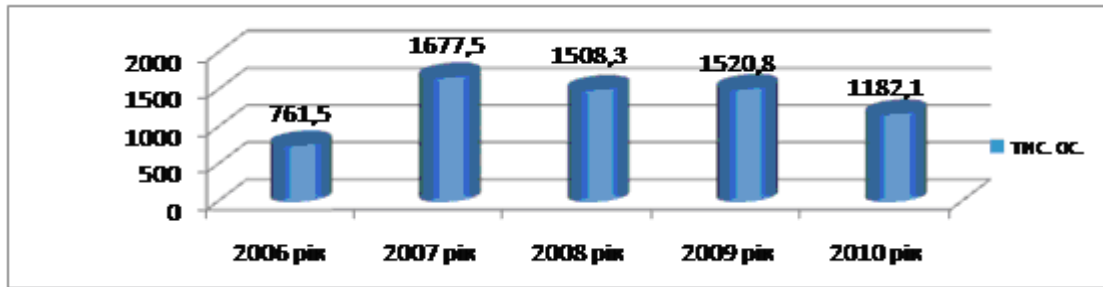
Результати дослідження. Потенціал галузі – реальна чи ймовірна здатність підприємств виконати цілеспрямовану роботу та забезпечити можливості досягнення поставлених цілей.

Оцінка потенціалу галузі регіону – це пошук сукупності характеристик, показників і властивостей, що дозволяють у достатній мірі описати галузь регіону та оцінити його можливості по забезпеченню задоволення відповідних суспільних, соціальних та економічних потреб населення регіону та держави в цілому на перспективу. З метою формування збалансованого, здатного до самозростання потенціалу галузі необхідно здійснювати постійний пошук, відбір і опрацювання найбільш привабливих ідей розвитку як за окремими напрямками діяльності, так і в цілому з урахуванням інтересів населення і взаємодіючих сторін [4, с. 245].

Останнім часом спостерігається суттєве поживлення розвитку туризму в цілому та готельного господарства в Івано-Франківській області зокрема [1].

Івано-Франківщина продовжує залишатись перспективним регіоном для розвитку туризму. У 2010 році, як і у попередніх роках, найбільше приїжджих зупинялось у готелях міст Івано-Франківська – 31,5 тис. осіб, Яремче – 36,8 тис., Коломиї – 3,5 тис. та Калуша – 1,2 тис. осіб [2, с. 41].

Загальна динаміка відвідуваності
Івано-Франківської області (2006 – 2010 рр.)

Показники роботи туристичної галузі
Івано-Франківської області (2006 – 2010 рр.)

Підприємства, заклади, екскурсанти	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.
	туристів (тис. осіб)	туристів (тис. осіб)	туристів (тис. осіб)	туристів (тис. осіб)	туристів (тис. осіб)
Ліцензовані туристичні підприємства	325,1	53,3	595,0	511,4	53,3
Готелі	68,3	80,7	66,4	65,4	80,7
Санаторно-курортні заклади	46,1	35,1	52,6	42,5	35,1
Дитячі оздоровчі заклади	95,6	88,3	96,3	70,2	83,6
Самодіяльні туристи	194,4	192,9	130,0	189,6	192,9
Екскурсанти	32,0	736,5	568,0	641,7	736,5
Всього	761,5	1186,8	1508,30	1520,80	1182,10

У діяльності готельних господарств важливим елементом є кількість прийнятих іноземних туристів, які залишають в області валютні кошти і водночас стимулюють розвиток тих галузей, що беруть участь у їх обслуговуванні. У порівнянні з 2009 роком, у 2010 р. збільшилась частка іноземних громадян, які скористалися послугами підприємств готельного господарства області з 10,5% до 11,8%. У 2010 р. всього послугами готелів скористалось 9,5 тис. громадян інших країн, з яких менше половини (38,0%) зупинялось в готелях м. Івано-Франківська. Зростання кількості іноземних громадян припадає на м. Яремче і становить на 46% більше проти 2009 року [2, с. 39]. Готельне господарство є однією з основних складових туристської індустрії України. У 2004 р. в Україні нараховувалось 1308 готельних підприємств на 949,1 тис. місць. У 2010 році на території області функціонувало 38 підприємств готельного господарства (юридичних осіб), в тому числі 27 готелів, 1 молодіжна база, 1 мотель та 9 інших місць для короткотермінового проживання. Загальна їх кількість протягом року

збільшилась на одну одиницю. Якщо проаналізувати цей показник за останнє десятиліття, то спостерігається поступове збільшення кількості готельних підприємств із 32 у 2001 році до 38 у 2010 році, що на 18% більше. Серед областей, що межують з Івано-Франківською, найбільша кількість готелів є у Львівській, найменша – у Чернівецькій.

Відповідно до функціональної структури підприємств готельного господарства найбільш поширені в області серед закладів розміщення є саме готелі (71,1%). Значна частина закладів розміщення в області належить приватним особам, які займаються готельним бізнесом.

Сьогодні додаткові послуги набувають все більшого значення для формування ринкової привабливості готельного господарства. Передумовою розвитку готельного сервісу є створення всіх необхідних умов для проживання і відпочинку приїжджих та забезпечення високого рівня їх обслуговування. Останній здебільшого визначається технічним оснащенням, складом номерів, наявністю підрозділів сфери послуг та обсягами запропонованих послуг.

Більшість готелів області мають у своєму складі такі об'єкти сервісу як ресторани, кафе та бари. У 2010 р. найбільше закладів харчування діяли при готелях міст Івано-Франківська та Яремче – по 8 одиниць, або більше третини від загальної кількості усіх ресторанів, кафе та барів, які діють у складі готелів. Недостатньо готельні господарства забезпечені стоянками для автомобілів. Із 38 підприємств готельного типу тільки половина можуть запропонувати своїм відвідувачам послуги паркінгу. У 2009–2010 рр. найбільша кількість автостоянок діяла при готелях міста Яремче – 11, або 61% від загальної кількості автостоянок розташованих при готелях. Крім того, в готелях та інших місцях короткотермінового проживання можна скористатися послугами саун, пралень, яких на кінець 2010 року нараховувалось відповідно по 11 та 12 одиниць. Найбільша їх кількість знаходиться на підприємствах готельного типу міст Яремче (5 саун, 4 пральні), Івано-Франківська (2 сауни та 4 пральні) та Богородчанського району (2 сауни). Три заклади торгівлі діяли при готелях м. Івано-Франківська, м. Яремче та у Галицькому районі [3, с. 6].

Загальна сума доходів готелів та інших місць для короткотермінового проживання у 2010 році склала 70,2 млн. грн., що на 2,2 млн. грн., або 3% (у фактичних цінах) менше, ніж попередньому [2, с. 57]. У 2010 році за результатами діяльності підприємства отримали збиток у розмірі 1,8 млн. грн.

Висновок. Проведений аналіз дозволяє з упевненістю стверджувати про потужний конкурентний потенціал готельного господарства Івано-Франківщини. Однак, в той самий час, бачимо, що рівень використання цього потенціалу є незадовільний. А це ще раз підтверджує факт необхідності удосконалення системи управління конкурентним потенціалом туристичної галузі регіону, що, в першу чергу, передбачає детальну і адекватну його оцінку. На сьогодні у цій галузі існує ще багато невирішених проблем, зокрема, таких як недостатній рівень інвестицій і капіталовкладень, відсутність категорійності у більшості готелів, невисокий рівень надання основних та додаткових послуг. Для покращення розвитку туристичної індустрії в цілому і готельного госпо-

дарства області зокрема, необхідно активізувати роботу щодо залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій, підвищувати ефективність кадрової підготовки фахівців готельного сервісу та супутніх послуг, рекламно-інформаційної діяльності.

Література

1. Головне управління з питань туризму. євроінтеграції, зовнішніх зв'язків та інвестицій Івано-Франківської обласної державної адміністрації. – Режим доступу: <http://frtt.if.gov.ua/>.
2. Готельне господарство Івано-Франківської області за 2001–2010 роки. Статистичний збірник / Під ред. О. Б. Цури. – Івано-Франківськ, 2011. – 74 с.
3. Готельне господарство Івано-Франківської області у 2009 році. Економічна доповідь. – Івано-Франківськ, 2010. – 14 с.
4. Портер М. Конкуренція: Учебник / М. Портер; под ред. Я. В. Заблоцкого и др.; пер. с англ. О. Л. Пелявского и др. – М.: Вильямс, 2005. – 603 с.

Грушевський Р.Є.

ГЕНЕТИЧНІ АЛГОРИТМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Інтенсивність змін чинників зовнішнього середовища, коливання кон'юнктури сегментів фінансового ринку, зміни державної фінансової політики, що призводять до підвищення ризиків і загроз фінансової діяльності, вимагають адаптивної коригування параметрів фінансових стратегій підприємств, які неможливо отримати лише на підставі традиційних методів які використовуються в системах фінансового управління. Відсутність фінансової стратегії, адаптованої до можливих змін чинників зовнішнього середовища, може привести до того, що фінансова діяльність стає незбалансованою, використання ресурсів окремих функціональних підрозділів підприємства носить різноспрямований характер, що призводить до виникнення протиріччя і зниження ефективності діяльності підприємства в цілому. Для адаптивного коригування параметрів фінансової стратегії, що припускає оптимізацію стратегічних нормативів фінансової діяльності підприємства, пропонується використовувати методи генетичних алгоритмів і нейронних мереж.

Генетичні алгоритми як процедури пошуку, засновані на механізмах природного відбору і спадковості. У них використовується еволюційний принцип виживання найбільш пристосованих суб'єктів. У порівнянні з традиційними методами оптимізації, генетичні алгоритми мають низку особливостей, що приводять у результаті до їх переваг над іншими оптимізаційними технологіями. Такими властивостями є: застосування ймовірнісних, а не детермінованих правил вибору або рандомізація операцій; використання тільки цільової функції, а не її похідних; кодування параметрів задачі; здійснення